

بررسی مقایسه‌ای موقعیت بانکداری شرکتی در ایران و جهان

الف- بررسی ۳۰ بانک و گروه مالی بزرگ جهانی و بانک‌های ایران
ب- بررسی بانک‌های سایر کشورهای عضو منطقه "منا" و بانک‌های ایرانی

پیمان نوری بروجردی

چکیده

همزمان با روند توسعه و گسترش بانکداری غیردولتی در ایران در یکی دو دهه گذشته و با توجه به افزایش سطح و تنوع نیازهای مشتریان نظام بانکی با توجه به تغییرات دائمی و بعضاً جدی در فضای کسب و کار داخل و خارج، همچنین پیدایش نسل جدیدی از بانکداران در کشور که ادعای ارائه خدمات رقابتی و روزآمد را دارند، نظام بانکی کشور دچار تحولات چشمگیری، به‌ویژه در بخش ارائه خدمات خود شده است. از جمله یکی از این نگرش‌ها از جنبه بنیادی خود، در پی جایگزینی محصول محوری در نظام بانکی با مشتری محوری است.

در این دیدگاه بانک‌ها سعی می‌کنند تا با تمرکز بر نیازهای مشتریان خود از تمامی جنبه‌ها، به ارائه خدمات همه جانبه و گاهی در تمام نقاط و در طول تمامی ساعات شبانه‌روز به مشتریان هدف خود مبادرت کنند و از این راه به کسب درآمد بپردازند. این مقوله در بانک‌هایی که در کشورهایی که دارای بازار سرمایه عمیق و قابل اتکایی هستند از اهمیت بیش‌تری برخوردار است، زیرا در این دست کشورها بانک‌ها برخلاف کشور ایران اغلب در تأمین منابع مالی مورد نیاز بنگاه‌های اقتصادی، به‌ویژه از محل منابع سپرده‌گذاری نقش جدی و اساسی را (حداقل مشابه آنچه که در کشور ساری است) ایفا نمی‌کنند، چرا که بازار سرمایه به‌صورت فعال به مبادلات و سرانجام تأمین فرصت‌های سرمایه‌گذاری اشتغال دارد. در سال‌های اخیر در ایران، البته نه به‌دلیل مشابه کشورهای صنعتی پیشرفته، بلکه به سبب اعمال محدودیت‌های ناشی از بسته‌های سیاستی و نظارتی بانک مرکزی ج.ا.ا. بر نرخ‌های اعمالی سپرده‌ها و تسهیلات و به‌ویژه کاهش دستوری نرخ تسهیلات اعطایی که منجر به کاهش درآمد بانک‌ها به‌ویژه بانک‌های غیردولتی که در سال‌های ابتدایی حضور خود در بازار با نرخ‌های بالا به جذب سپرده پرداخته بودند می‌گردید، بانک‌های ایرانی نیز به‌دنبال کسب درآمدهایی غیر از درآمد حاصل از واسطه‌گری وجوه بوده‌اند. در همین راستا بانکداری شرکتی یکی از جنبه‌های بانکداری نوین است که در این زمینه طی سال‌های اخیر مورد توجه برخی از بانک‌های ایرانی واقع شده است. با توجه به تازگی موضوع در ادبیات بانکی کشور و عدم گسترش فراگیر مفهوم بانکداری شرکتی، به‌ویژه از جنبه‌های کارکردی آن در نظام بانکی ایران پرداخته است. نگارنده با بررسی بیش از ۳۴۰ تارنمای بانک‌های جهانی، ایرانی و منطقه "منا" سعی کرده است در این مقاله ضمن ارائه مفهوم و همچنین تاریخچه بسیار فشرده بانکداری شرکتی، به معرفی موقعیت آن در ایران و سایر کشورهای جهان از جمله کشورهای عضو منطقه "منا" بپردازد. همچنین خدماتی را که به‌صورت اجرایی در بین بانک‌های ایرانی و بانک‌های دیگر کشورها در این قالب صورت می‌گیرد را مقایسه کند. در انتهای مقاله نیز پیشنهادهایی در راستای استقرار بانکداری شرکتی در ایران ارائه شده است.

کلمات کلیدی: بانکداری شرکتی، بانکداری سرمایه‌گذاری، بانکداری اختصاصی.